

Lohjan esi- ja perusopetuksen koulumatkakuljetusten periaatteet 1.8.2021 alkaen

KOULUKULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

Perusopetuslain 32 §:n mukaan ”jos perusopetusta, esiopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pidempi tai jos se oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen muuten muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi, on oppilaalla oikeus maksuttomaan kuljetukseen taikka oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävään riittävään avustukseen.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta tai jos oppilas saa 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityisopetusta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia.

Jos 1 momentissa tarkoitettu oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun, kouluun, voidaan oppilaaksi ottamisen edellytykseksi asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.”

KOULUMATKAN PITUUS

Lohjan kaupunki järjestää esi- tai perusopetuksen oppilaalle kuljetuksen tai avustaa esioppilaan/oppilaan huoltajaa koulumatkakustannuksissa, jos

– esioppilaan tai 1-3 luokan oppilaan koulumatka oppilaan väestörekisteriin merkitystä osoitteesta kaupungin osoittamaan ensisijaiseen esikouluun tai kouluun on yli 3 kilometriä

– 4-9 luokan oppilaan koulumatka oppilaan väestörekisteriin merkitystä osoitteesta kaupungin osoittamaan ensisijaiseen kouluun on yli 5 kilometriä

Esioppilaan/oppilaan koulumatkaksi katsotaan lyhin jalankulkukelpoinen, yleisesti käytössä oleva tie. Koulumatka mitataan kotitontin lähimmän liittymän rajalta koulutontin lähimmän sisääntulon rajalle. Matkamittaus tehdään päätösten tekovaiheessa karttaohjelmalla. Poikkeuksellisissa tapauksissa voidaan matkan mittaus tehdä maastomittauksena tosiasiallisen koulumatkan pituuden varmistamiseksi.

Kaupungin velvollisuutena ei ole järjestää esikoulu- ja koulumatkakuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta.

Kilometriraja (3 km ja/tai 5 km) on pisin mahdollinen omavastuumatka, joka esioppilaan/oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin ja se koskee myös matkaa kotoa kuljetukselle ja takaisin.

MATKAN VAARALLISUUS

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaaralliseksi luokiteltu, kaupunki järjestää kuljetuksen vähintään vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle. Teiden vaarallisuuden arvioinnin perustana on valtakunnallinen Koululiitu-järjestelmä.

Lisäys koskien Koululiitu-karttaa:

”Paikalliset ylitykset ovat mahdollisia turvallisuutta noudattaen

- 7-9 luokan oppilaille sekä
- 0-6 luokan oppilaille, lukuun ottamatta valtatie 2, valtatie 25, maantie 110 ja Inkoontie.

- Vaaralliseksi luokitelluilla teillä on mahdollista kulkea lyhyt matka osoitetulle hakupaikalle. Huoltajien tulee yhdessä lasten kanssa katsoa turvallinen tien ylityspaikka ja opastaa lapsia turvalliseen kulkemiseen koulumatkalla.”

- Lohjalla noudatetaan 1. luokan oppilaita koskevaa vaarallisuusluokitusta myös 2. luokalla ja samoin 2. luokan oppilaita koskevaa vaarallisuusluokitusta 3. luokalla.

KOULUMATKAN VAIKEUS JA RASITTAVUUS

Kaupunki järjestää huoltajan hakemuksesta esioppilaalle/oppilaalle kuljetuksen ensisijaiseen kouluun tai korvaa huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka on esioppilaalle/oppilaalle liian vaikea, vaarallinen tai rasittava huomioiden oppilaan ikä, terveydentila tms. seikka.

Kuljetuksen järjestäminen em. perusteella edellyttää aina perusteltua syytä. Perusteluna voi olla:

Julkisen terveydenhuollon lääkärin arvio. Arviosta tulee käydä ilmi diagnoosi, johon perustuen kuljetusta haetaan, onko tarve määräaikainen vai pysyvä sekä oppilaan toimintakyky.

Toimintakyvyssä arvioidaan, pystyykö oppilas liikkumaan itsenäisesti ilman saattajaa tai apuvälineitä ja kuinka pitkän matkan. Kykeneekö kävelemään, kykeneekö käyttämään julkisia kulkuvälineitä (linja-auto) vai tarvitseeko terveydentilansa vuoksi kuljetuksen taksilla. Sairauden/tapaturman vuoksi kuljetus voidaan myöntää lääkärintodistuksessa mainituksi ajaksi.

Muu asiantuntijalausunto, jossa perustelut koulukuljetustarpeesta (esim. sosiaalitoimen lausunto)

Hakemukset käsitellään tapauskohtaisesti neuvotellen tarvittaessa joko opetustoimen, varhaiskasvatuksen, terveydenhuollon, sosiaalihuollon tai logistiikkayksikön kanssa.

Pelkkä asiantuntijan diagnoosi tai arvio tai suositus kuljetuksen järjestämiseksi ei välttämättä ole riittävä peruste sen saamiseksi. Hallintosäännön määrittelemä viranhaltija päättää lausunnon mukaisesti kuljetuksen tarpeellisuudesta ja laajuudesta. Päätökset tehdään enintään lukuvuodeksi.

Erityisopetuksessa Jalavan luokilla käyvien osalta päätökset voidaan tehdä oppivelvollisuusajaksi, mikäli asiantuntijalausunnolla todetaan syyn pysyväislaatuisuus.

MUUSSA KUIN ENSISIJAISESSA KOULUSSA TAI VIERAASSA KUNNASSA KOULUA KÄYVÄT OPPILAAT

Asuinpaikkaa muuttaneelle oppilaalle, joka aiemman kieli- tai muun ainevalinnan johdosta on opetustoimen taholta hyväksytty menemään muuhun kuin uuden asuinpaikkansa ensisijaiseen kouluun oikeus kuljetukseen muodostuu, jos kuljetuksen ehdot muutoin täyttyvät. Samoin jos kaupunki opetuksen järjestäjänä osoittaa oppilaalle koulupaikan muusta kuin omasta ensisijaisesta koulusta (valmistava/S2-opetus/ kaupungin yhteiset luokat), oppilaalle järjestetään maksuton koulukuljetus, jos kuljetusehdot muutoin täyttyvät. Päätökset tehdään enintään lukuvuodeksi.

Huoltajan hakemuksesta oppilaan kuljetus voidaan järjestää muissakin kuin edellä luetelluissa tapauksissa, jos oppilaan/esioppilaan kokonaistilanteeseen liittyvät seikat katsotaan sellaisiksi, että hänen opiskelunsa häiriintyisi ilman kuljetusta. Hakemuksista pyydetään lausunto tapauskohtaisesti joko opetustoimesta, varhaiskasvatuksesta, terveydenhuollosta, sosiaalihuollosta tai logistiikkayksiköstä. Hallintosäännön määrittelemä viranhaltija päättää tapauskohtaisesti lausunnon mukaisesti kuljetuksen tarpeellisuudesta ja laajuudesta. Päätökset tehdään enintään lukuvuodeksi.

Huoltaja vastaa itse kuljetuksesta, mikäli oppilas aloittaa koulun muualla kuin omassa kaupungin osoittamassa ensisijaisessa koulussaan. Toissijaisen oppilaaksi oton periaatteissa on todettu, ettei

koulumatkaoikeutta toissijaiseen opetuspaikkaan ole. Koulun tulee antaa tästä asiasta huoltajalle selkeä tieto, ennen kuin huoltaja päättää kouluvalinnasta.

KOULUKULJETUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Vuoroliikenne ja kouluauto

Esikoulu- ja koulumatkakuljetuksissa käytetään kaikilla luokka-asteilla ensi sijassa olemassa olevia vuorolinjoja.

Esioppilas/oppilas voi joutua käyttämään useita eri kuljetusmuotoja (vuorolinja ja kouluauto).

Kuljetuksia ei järjestetä ovelta-ovelle –kuljetuksina, vaan esioppilaat/oppilaat kerääntyvät pääasiassa pääteiden varrelle. Kuljetusreitit tehdään mahdollisimman vähin poikkeamin pääteiltä. Kilometriraja (3 km ja/tai 5 km) on pisin mahdollinen omavastuumatka, joka esioppilaan/oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin määrätylle haku-/jättöpaikalle.

Koulumatkakuljetukset järjestetään tai korvataan vain kodin ja koulun väliselle matkalle. Kaupunki ei järjestä ns. "kaverikuljetuksia" eikä "harrastuskuljetuksia".

Koulumatkakuljetusavustus

Esioppilaan tai perusopetuksen oppilaan koulukuljetuksen vaihtoehtona on kuljetusavustuksen maksaminen oppilaan huoltajalle. Koulukuljetusavustus voidaan maksaa oppilaan huoltajalle, mikäli koulukuljetusehdot muutoin oppilaan kohdalla täyttyvät ja/tai mikäli kuljetuksen järjestäminen on epätarkoituksenmukaista. Kyseeseen tulee lähinnä sellaisen oppilaan kuljetus, jonka koulumatkan varrella ei asu muita kuljetusoppilaita tai joka ei asiantuntijalausannon perusteella kykene kulkemaan vuoroliikenteen linja-autossa tai kouluautossa. Kuljetusavustus korvataan Kelan määrittelemän kilometrikorvauksen mukaan oppilaan matkasta kodista kouluun ja koulusta kotiin. Kuljetusavustus maksetaan kerran lukukaudessa huoltajan laatimaa laskua vastaan.

Kuljetusavustuksen maksamisesta tehdään hallintosäännön määrittelemän viranhaltijan päätös. Päätös tehdään enintään lukuvuodeksi.

Kuljetuksen matka- ja odotusaika

Koulumatka suunnitellaan siten, ettei esioppilaan/oppilaan päivittäinen koulumatkoihin ja odotuksiin kuluva aika ylitä laissa säädettyä 2,5 tai 3 tuntia.

Matka-aikaa laskettaessa sovelletaan Suomen Kuntaliiton julkaiseman henkilökuljetusoppaan keskimääristä kävelyaikaa seuraavasti:

esiopetuksessa olevan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 15 minuuttia

1. luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 14 minuuttia
2. luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 13 minuuttia
3. luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 12,5 minuuttia
4. luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 12 minuuttia
5. luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 11,8 minuuttia
6. luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 11,6 minuuttia
7. luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 11,4 minuuttia
8. luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 11,2 minuuttia
9. luokan oppilaan kävelyaika 1 kilometrin matkalla on 11 minuuttia

Kuljetusjärjestelyjen johdosta oppilaalla voi olla odotusaikaa koululla koulupäivän alkaessa tai päättyessä.

Iltapäiväkerhotoimintaan liittyvä kuljetus

Iltapäiväkerhotoiminnassa olevan oppilaan kuljetusta ei järjestetä koululta iltapäiväkerhopaikkaan eikä iltapäiväkerhopaikasta kotiin.

MAKSULLINEN KOULUKULJETUS

Reiteillä, joissa kouluauto kulkee, eikä oppilaalla ole mahdollisuutta käyttää vuorolinjaa, voidaan myöntää ns. vapaapaikkoja hakemuksesta, mikäli kouluautossa on tilaa. Vapaapaikkaoikeus on tarkoitettu ensisijaisesti haja-asutusalueella asuville oppilaille. Vapaapaikkaa voidaan hakea myös osaksi lukuvuotta toistuvasti samoiksi arkipäiviksi. Korvaus matkasta suoritetaan Matkahuollon matkakortilla tai käteisenä **suoraan kouluauton kuljettajalle**, hinta on Matkahuollon hinnaston mukaisesti lasten alle 6km lippu. Kuljetus vapaapaikalla on aina tilapäinen, eikä luo pysyvää kuljetusoikeutta. Vapaapaikkaoikeuden menettää, jos reitti muuttuu tai uusi kuljetusoikeudellinen tulee reitille. Mikäli hakijoita on paljon, eikä vapaapaikkoja ole kaikille hakijoille, paikat arvotaan.

Vapaapaikkahakemus tulee toimittaa logistiikkayksikköön 15.9. mennessä ja maksulliset koulukuljetukset vapaapaikalla alkavat viimeistään viikolla 43. Maksullisesta kuljetuksesta tehdään hallintosäännön määrittelemän viranhaltijan päätös. Päätös tehdään määräajaksi enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Päätöksellä myönnetään vapaapaikkaoikeus vain niille hakemuksessa haetuille kuljetuskerroille, joille vapaapaikka on osoitettavissa.

MUIDEN MATKUSTAJIEN KULJETUS

Kuljetuksiin voidaan ottaa muitakin matkustajia kuin esi- ja perusopetuksen oppilaita, esimerkiksi asiointiliikennepalveluja tarvitsevia tai haja-asutusalueella asuvia lukion ja ammattioppilaitoksen oppilaita. Muiden matkustajien tulee anoa kuljetusoikeutta. Kuljetusoikeudesta tehdään hallintosäännön määrittelemän viranhaltijan päätös.

TET - JAKSOJEN MAKSUTON KULJETUSOIKEUS

TET-jaksoilla korvataan oppilaille kodin ja harjoittelupaikan väliset matkakustannukset. Oppilas huolehtii matkan järjestämisestä. Matkakustannukset korvataan kohtuullisen etäisyyden päässä olevaan harjoittelupaikkaan. Oppilas saa koululta tarvittaessa TET-jakson ajaksi bussikortin. Jos oppilas käyttää TET-matkoihin omaa kulkuneuvoa, hän laskuttaa jakson jälkeen matkakustannukset. Oman mopon käytöstä maksetaan matkakorvausta vain, mikäli matkan kulkeminen bussilla ei kohtuullisessa ajassa onnistu tai reitillä ei kulje vuorolinjaa. TET- matkoja ei järjestetä yksittäiskuljetuksina TET-paikan ja kodin välille kouluautoilla.

KULJETUKSEN SUUNNITTELUPERIAATTEET

Koulujen lukujärjestykset on tehtävä siten, että ne mahdollistavat pääsääntöisesti **koko lukuvuoden kestävä**n kuljetusreittien suunnittelun. Seuraavan lukuvuoden päivittäiset työajat on toimitettava lasten, nuorten ja perheiden palveluihin ja logistiikkayksikköön vuosittain 10.6. mennessä. Lukuvuoden alkaessa tulee varautua kahden viikon pituiseen viiveeseen muutosten toimeenpanossa. Jos lukuvuoden alkaessa tulee välttämättömiä muutostarpeita työaikoihin, ne ilmoitetaan heti logistiikkayksikköön.

Kuljetusjärjestelyt lukuvuoden aikana toteutetaan viikon kuluessa toimeksiannosta.

Huoltajien tulee lukuvuoden alkaessa seurata Wilman koulukuljetustiedotetta päivittäin ainakin kahden viikon ajan, sillä kuljetukset ja niiden aikataulut muokkaantuvat ensimmäisten koulupäivien aikana.

KOULUKULJETUKSEEN HAKEMINEN JA PÄÄTÖKSENTEKO

Maksutonta koulukuljetusoikeutta haetaan ennen esiopetukseen, ensimmäiselle ja seitsemännelle luokalle siirtymistä. Koulukuljetushakemus löytyy Wilmasta tai lomakkeena <https://www.lohja.fi/varhaiskasvatus-ja-opetus/opetusjakoulutus/perusopetus/koulukuljetukset/>

Kuljetusoikeus myönnetään enintään siihen saakka, kun oppilaalla on voimassa olevien kuljetusperusteiden mukaan oikeus kuljetukseen. Esimerkiksi 1. luokan aloittavalla oppilaalla on 3 kilometrin matkalta kuljetus 3. vuosiluokan päättymiseen asti. Neljännen lukuvuoden alkaessa kuljetusoikeus jatkuu vain oppilaalla, jonka koulumatka ensisijaiseen kouluun on yli 5 km.

Asuinosoitteen tai oppilaan koulunkäyntipaikan muuttuessa huoltajan tulee tehdä uusi kuljetushakemus Wilman kautta ja uuteen hakemukseen tehdään käsittelyn jälkeen uusi kuljetuspäätös.

Koulukuljetusoikeutta haetaan ensisijaisesti sähköisellä Wilmassa olevalla hakemuksella. Seuraavaa lukuvuotta koskevat hakemukset tulee toimittaa logistiikkayksikköön huhtikuun loppuun mennessä, jotta hakemukset ehditään käsittelemään ja kuljetuspäätökset tekemään 10.6. mennessä.

Mikäli koulukuljetuksesta on tehty päätös muun kuin koulumatkan pituuden johdosta, tulee koulukuljetusta hakea lukuvuosittain. Logistiikkayksikkö tarkistaa koulukuljetushakemukset ja hallintosäännön määrittelemä viranhaltija tekee esikoulu- ja koulukuljetuspäätökset. Päätökset tehdään 10.6. mennessä ja julkaistaan sähköisenä Wilmassa.

Logistiikkayksikkö hoitaa kuljetusten suunnittelun sekä tiedottamisen huoltajille. Koulukuljetustiedote, jossa järjestelyt näkyvät julkaistaan sähköisesti vähintään viikkoa ennen koulun alkua ja uudelleen lukuvuoden aikana, mikäli kuljetusjärjestelyt muuttuvat. Koulukuljetusoikeuksiin liittyvistä päätöksistä on mahdollista valittaa hallinto-oikeudelle. Hallintosäännön määrittelemä viranhaltija antaa lausunnot valituksiin kuultuaan tarvittaessa opetustoimen, varhaiskasvatuksen, terveydenhuollon tai sosiaalihuollon edustajaa.

Koulukuljetusasioissa tulee olla yhteydessä Logistiikkayksikköön ensisijaisesti Wilman kautta.

LIITE Koululiitu-kartta – uusin päivitys toukokuun aikana

<https://www.lohja.fi/varhaiskasvatus-ja-opetus/opetusjakoulutus/perusopetus/koulukuljetukset/>